48 ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2813 — ՇՈՐԵՔՇԱԲԹԻ — 1331 ՋԷՄԱԶ ԻԼ ԷՎՎԷԼ 3 — 1913 ՄԱՐՏ 27 — 9 ԱՊՐԻԼ

JOURNAL ARMÉNIEN
MANZOUME-I-EFKIAR
54, Grand' Rue de la S. Porte, 54
Constantinople
ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ ԿՈՒՂՂՈՒՄԻՆ ԱՄԷՆ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ա. ՊՕՂԼՈՍ ՊԱՊԸ ԱԼԻ ՀԱՆՏԷԼԻՍ, ԹԻՒ 54
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆՆ ՈՒՂՂՈՒԱԾ ԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՉԵՆ ԱՌՆ ՏՐՈՒԻՐ

Մանկական Էֆքեար

ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԱՆԿԱԽ ՕՐԿԱՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

منظومهٔ افکار ارمنیجه یومی غزته
صاحب امتیاز اوجالس فرید
اداره خانهسی باب عالی جادهسنده نومره ۵۴

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՆԽ	ՏԱՐԿ.	ՎԵՑԱՄՍ.	ԵՐՄՍ.
Պոլսոյ համար	80 Ղ.	45	25 Ղ.
Գաւառներու համար	80 »	45	25 »
Արտասահմանի »	25 Ֆր.	14	8 Ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 դրչ., մէկէ աւելի գրուելիք ծանուցմանց հասար
ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

10 ՓԱՐԱ — ❀ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ❀ — 10 ՓԱՐԱ

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ ՊԻՏԱԾԷՆ

Դիտէք, ինչ է եղեր Պատրիարքարանի Վերակազմութիւնը, որուն վրայ տարիներէ ի վեր կը խօսուի։ — Հազար ոսկի տարեկան ծախք աւելցնել պիտի ժէին վրայ։ Ահա գտնէ ինչ կերպով որ ա օր այդ վերակազմութիւնը ներկայացուած է Տիպական Խորհուրդին, որմէ նաեւ երմէց հոգաբարձութեան։

Առաջին ակնարկով, կը տեսնուի որ Պատրիարքարանը ո՛րքան իր կարեւորութիւնը կը կորսնցնէ, ծախքն ալ այնքան կ'աւելնայ։ Ինչո՞ւ։ Շատ դիւրին է հասկալ պատճառը, բաւական է որ անկողմնակալ ըլլա, պարակիս մարդ չունենա, Ազգին դրամովը «կէչինմէյ» ըլալու սիրա չունենա, ա՛նքան անխիղճ չըլլա։ Պատճառը այն է որ Պատրիարքարանը ո՛րքան կ'ամայանայ ո՛րքան կը պակսի, քննիչները պաշտօնեաներուն պարտաճանչութեան և աշխատասիրութեան վրայ, այնքան հարկ կ'ըլլայ նոր մ-ըդեր աւելցնել, քանի որ դուրէն ալ խնդրանք կայ ներս մտնելու, ներս մտցուելու համար։ Որքան Պատրիարքարանը ջղային մարդոց կեդրոն դարձած է, ո՛րքան էնթրիկը, խաբէութիւնը, կամ ահաւոր ծուլութիւնը անտանելի տիսակէն բոյն դրած է հոն, ո՛րքան վարիչ կոչուածները այս բոլոր բաներէն տեղեկութիւն չունին, այլ կը նային միայն որ բարապանները բարեւ բռնեն, դրագիրները իրենց քմահաճոյքներուն ծառայեն, իրենց պզտիկ շահերուն հետամուտ ըլլան, ո՞վ գիտէ — հարկաւ նոր մարդոց պէտք պիտի ըլլայ, նոր մարդիկ պէտք է որ պարուսկին, ամսականները ալ աւելնան, ու այսպէս մէկ հարուածով Պատրիարքարանի պիւտէն ՀԱԶԱՐ ոսկիի յաւելում մը կրէ... Ասիկա պարզապէս ծիծաղելի է։ Կարելի չէ երեւակայել ոեւէ «կանոնաւոր» և «բարեկարգ» հաստատութիւն, որ համեմատաբար այսքան բարձր պիւտէի մը պէտք ունենայ, մէկ օրէն միւսը։

Երեւակայեցէք որ իր ծախքերուն համեմատութեամբ ոեւէ դրամական կամ վարչական հաստատութիւն մեր Պատրիարքարանին չափ խիզախ վերնէք մը ունենայ...

Բայց ի հաշիւ որի՞ կամ որոնց եղած է այս հազար ոսկիի ոստումը, Պէտք է Պատրիարքարանը իր ծրագիրը հրատարակութեան տար։ Պատրիարքարանի վարչութիւնը ինք լոյս կը փնտռէ, բայց ինքն է որ խոյս կուտայ լոյսէն և խաւարի մէջ կը գործէ։ Ինչո՞ւ չի հրատարակեր հազար ոսկիի իր յաւելումին համեմատական բաշխումը։

Ցեռայ Պատրիարքարանի պաշտօնեաներուն աշխատութեան բաժանումը ինչպէս կ'ըլլայ, ինչպէս պիտի ըլլայ։ Նոյն իսկ Պատրիարքարանի մէջ պաշտօնավարող անձերէ լսած ենք որ եթէ վարչութիւն մը բարի գտնի, անկեղծ գտնուի աշխատութեան յաւելոյն բաժանում մը ընելու, վեց-եօթը հոգիով կարելի է ամբողջ աշխատութիւնը գլուխացնել։ Մէկ երկու նամակ գրելու չափ ամբողջ օրը կ'սպառուի յաճախ իւրաքանչիւր պաշտօնէի կողմէ, Խմբագրութիւնները կը ձգձգուին, որպէսզի այսօրուան լմննալիք գործը վաղը շարունակուի, բնականաբար վաղուանն ալ միւս օր։ Պատրիարքարանի պաշտօնեաները իրենք զիրենք Օսմ. Պանքայի կամ Հանր. Պարտուց վարչութեան պաշտօնեաներուն տեղ դրած են, բայց թող որ այս մասին կը սխալին կարծելով որ ակնարկուած պաշտօնեաները իրենց պէս ըլլան։ Բայց մենք հիմա իրենց պատճառաբանութիւնը պահ մը պիտի ընդունինք, սա՛ վերապահումով որ իրենք Հայոց Ազգ. Հաստատութեան պաշտօնեաներն են, ինչպէս մենք Հայ Մամուլին աշխատաւորներն ենք, ինչպէս ուսուցիչները Հայ Դպրոցներուն։ Մենք իրաւունք ունինք Լոնտոնի, Բարիզի խմբագիրներուն վիճակին յաւակնելու, գոնէ նիւթական տեսակէտով. մեր ո՞ր ուսուցիչը կրնայ նախանձելի տարբեր բան մը ընել սա՛ կամ նա՛ օտար վարժարանին ուսուցիչներուն։

Ապահովաբար անիրաւաւ դասակարգ մը կայ Պատրիարքարանի մէջ, որոնք են պզտիկ ամսականաւորները, 3—400 ղրուշի անժառանգեանները, որոնց եթէ կրկին վճառուի թոշակ, թերեւս չոլերուն հինգին վեցին ալ պէտք պիտի չունենանք։

Ինչպէս կ'ըլլայ որ ամէն օր առ առաւեղն երեք աշխատողներով վերմակի պէս երկայն թերթեր կը լեցուին, աղքատ ազգի մը թերթերը և աղքատ ազգի մը Պատրիարքարանը չի կրնար դտնել խմբագրի և վարժապետի պէս աշխատող քանի մը պաշտօնեաներ, որոնց մէջ երկուքը խմբագրող և միւսները ըլան ընդօրինակող։ Եւ հիմա, կարծես հեղնելու համար խղճի մտօք աշխատութիւնը և քիչ դրամով շատ արդիւնք ձեռք բերելու տնտեսագիտական սկզբունքը, որ մեզի պէս բազմակարօտ հանրութեան մը սկզբունքը պէտք է ըլլայ, ՀԱԶԱՐ ոսկի կը բարձրանք մէկ անգամով պիւտժէին վրայ։ Վարչութեան անդամները եթէ իրենց վրայ կը բաղդատեն քիչ աշխատութեան և շատ վարձատրութեան այդ սկզբունքը, կրնան հաւասարակշռել և արդարութեան չափին բերել իրենց վասակը, աւելին կամ շատ լութեան բաժինը յատկացնելով իրենց նոր պիւտժէին։

Եւ ա՛յս է եղեր Վերակազմութիւնը...

Խեղճ դաւառներէն «Մուգաթա» կը պահանջուի, իրենց բազմազան դիմումներուն հաղարաւոր դիրերը հոս կարդացնելու համար իբրեւ վարձագին... Ազգային տուրքն ալ պիտի աւելցուի եղեր... Դեղեցիկ ծրագի՛ր։ Եղածը գանձեցէք, կը բաւէ...

Բայց Վերակազմութիւնը ինքնին ջուրը պիտի իյնայ, երբ երկրին վերակազմութեան հետեւանքով և ազգային անհատներն ալ ճշմարտութեան և արդարութեան սկզբունքներուն կիրառումին աւելի վարժուելով Պատրիարքարանը պիտի զոռայ իր ամայութեան մէջ, իր իսկ ներքին անկազմութեան բերմամբ, և այն ատեն ազգային իշխանութիւնք թերեւս պարտաւորուին ընել լաւագոյն կազմակերպութիւնը, որ է խնայողութիւն մէկ կողմէն, և ասով իսկ միւս կողմն աւելի գործունեութիւն, աւելի արդիւնք։

ՊԷՏՔ Է ՈՉ ՈՒՆԵՆԱԼ

Ոճը մարդն է։ Կարծես ալ է։ Ոճ կայ որ գրուածքը չէ, այլ կախարդիչ գունը, արուեստաւոր ասարկայինը և ձարտարապետն է։ Ինչպէս ճանչնալ զանազան ունը այս ոճագիչներն։ Ահա սաճառ վրայ խօսող գրքի մը յառաջաբանը։

Ոճերը գեղեցկութեան զանազան պայմանագիրներուն միջեւ դարերուն գեղեցկագիտական յիշատակներն են։

Դարերու խորտուբդը կը քննայ, ա՛յն քարերուն, ա՛յն կարասիներուն, մէկ խօսքով այն բաներուն մէջ, որոնք տեսանելիներէն կը վերապրին էրեն վկաներ ոճոց բարկերուն և անոնց գաղտ փարային ձգտումներուն։

Ներանձնութեան քմահաճոյքները առօրեայ են, մինչ անոնցմէ դեղեցիկը, զոր կարելի չէ մէկ հարուածով պարարտել, յաւիտենական է, և յաւիտենականութեան մը դրոշմն է։ Ոչ կ'զլուանուի անկրան մէջ մոգերոյ մի, հմայութեան թանքը, մարդկային ցանքն ծնած, խորհրդաւորներու մէջէն մինչեւ գիւղը։

Եւ այս գիւղը, ժողովուրդներուն բուն գիրը, իր ձեւերը ա՛յնպէս մը կը փոփոխէ իւրաքանչիւր քաղաքակրթութեան համաձայն։ Բայց այդ քաղաքակրթութեան գաղափարները կը վերանորոգուն անոնց ինքնատպութիւնը։

Ամենուն համարձակութիւն կուտայ նեռելու քաղաքեցիութեան տարրը և ճարտուղ Վերծնութեան կամ Վիպագիտութեան աղբիւրներուն վրայ։

Ինչպէ՞ս — ան՝ նաչալ գէշ բրի քնդալով — երբ մարկ բրի Վենեսիկի հիացումները յիշելու կամ ասկաւին ոնանց բաղաձայն համաբ ինձի հետ խօսել կուտերը։

— Ա՜խ, երբ Վենեսիկ էինք... Ո՛հ, Վենեսիկ ըլալ... ոնոր հետ։

Կուզէք ասէնց ըսել թէ Միլէրիկոսկանի կամ Ովվենասոր ծովեզերքն վրայ դալարի մէջ, լերան մէջ կան ներքին, փոքրիկ բանաստեղծութեամբ մենարանները։ Մ. Աբել Էմմա սիրոյներու զոյգերը տարած է անգլիական դպրոցին մէջ, ուր առանձնութիւնը ժամուն է։ Բայց չեն դադար հոն մնալ, տարուոյ օրինակները։ Օդին մէջ հալակաւոր յիշատակներ չկան։ Վենեսիկ, ընդհակառակը, զօրաշէջիկին կ'ենծայէ սիրոյներու և շուտյներու ճոխ հանդիսաւորութիւն մը։ Ուրբաքանչիւր ոք կ'երգէ ասունին ասլեւ այն օրերուն, որ տմենին բարձր ազատական գաղափարներն կը վերադերեր և գարգաւեցաւ սեւամարքի մը հետ։ Ցեղերու նախապաշարումը պտոյ Ամերիկաս հիները ի մտանաւորի պէտք է վրդովին այդ յանդուգն ընարութեան վրայ։ Ինչպէս չյիշել հրապուրող գրքերդ որ գրաքիւրի մը հրապուրելու յանցանքը գործեց, և յետոյ տեսաւ որ ոնչան ըմբիկ մը նախապաշարութիւն ունեցաւ իրեն վրայ։ Բանի որ տասնամարեան Ագիլա ալ Մրեսի այսպէս մասնաւորաբար, որ մարդը պիտի յիրքիրարի խարաւած ըլլալուն համար։ Բայց քաղաքը չի տար այս իմաստուն խարուելիները. մեն մի ճամբրդ իրեն համար հոն կը գտնէ մրաքէն իսկ յանցուցած հրապոյրը, մեն մի ուղեւորահի ճանապարհան կը դասնայ հոն։

Ցանաթ կեցած դիտած եմ զանազանները կոնսալներուն մէջ կը նստին։ Մարդիկները կը մտնեն, կը յառաջանան, պերճ ու ոեղ, կարասիներու պէս։ Մարդը և կինը կը անգաւորուին հոն ծանրօրէն, կզգենա ձեր մը հպատակելով, հարենս թատերական մը կրկնելով։ Կերեւակայեն թէ ուանդպէպին խառած մեծ ոբրաներու կը նմանին։ Կոնսալը։ Վերյատ հոսան կեցուցին։ Իրենք ալ ամա պիտի լրուին ջուրի օրօրումին։ Համբարներ պիտի փոխանակեն կոնսալատրին անասարեր նայուածքներ։ Երբ ջանին են և հարբ։ Եւ ասանցն ալ մակոյկը նուազ ազերգան չէ քան այն կաքը՝ որով Ռուանի մէջ կը պարին Լէան նատարը և Տիկին Պովարի։

Խղճ Էմմա Պովարի՛։ Դուն հրապուրեցար հրաշալի արգանդներու բաղանքէն, և ասրկա ձեր դժբաղդութիւնը եղաւ։ Կը ջանայիր վիպական դիւցազնուհի մը ըլալ։ Եթէ ոչ քան թէ սրոյ թեռցաց։ Չեմ կարծեր որ Անոնա Քարէնին հոն տա-

ԹԵՐԹՕՆ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ,,Ի (15)

Ուխտի ճամբէն

ՎԷՊ՝ ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ — ԳՐԵՑ՝ ԳԷՈՐԳ ՄԵՍՐՈՊ

Ա. ՄԱՍ
ԵՐԱԶՆԵՐ ՈՒ ՊԱՏՐԱՆՔՆԵՐ

Գ. Գ. ՈՒԽ

ԺԱՌԱՆԳԱՒՈՐՆԵՐԸ

— Աղէկ, յարեց Թորգամ հեռաքերքնչուած, ո՞ւր է տեսնենք։

— Ահա քնարականութիւնը, գերմանարէն հայերէն բառարան մը ալ կայ։ Եւ ասոնցի այս լեզուն սորվիլ, ուրեմն մոգի գլուք հոնայ ըլալ։

— Աչքատինք, պոռաղանց Թորգամ։

Եւ սկսան գերմաներէնի։ Մէկ մէկու-կէս ամիսէն ուսարեցին քերականութիւնը։ Արդէն սկսեր էին քերականութեան փաբը գտնուած հրահանգները գրել ու թարգմանել։ Ապա սկսան Աւետարանը կարդալ։

Վասյր ուրիշ դրքոյկ մը ալ գտեր էր նոյն լեզուավ գրուած։

Գերմաներենի ուսումը քիչ մը մեղմեր էր Թորգամի հայերենագիտութեան ընդարձակումը։ Բայց շատ չանցաւ մը միայն։

Իրենց այսպէսի աշխատութիւնով արդէն իսկ շատոնց ալքի թնկեր էին այս երկու աշակերտները։ Անոնց մեծին շատ լաւ խօսուեր էր վանքին մէջ։ Մեծ յոյսեր էին դրած այս զոյգ մը ալքատներուն վրայ։ Վարժարանին Տիրեցիները, վարդապետ ու աշխարհի ուսուցիչները ամէնքն ալ կը պարծին անոնցմով։

— Մեզ զարդերս հանգիստը այս ծերկուքը պիտի ըլան, կ'ըսէին անոնք։

— Ուրեմն եմ որ այսպէսի չրլանաս։ Ամաներ պիտի տամ իմ տեսչութեանս օրով, ֆէյսեր վարձարանին վարիչ վարգապետը։

Իսկ աշակերտներուն մէջ Վասյր և Թորգամ երկու հակադրութիւններ էին, երկուքն ալ միատար ալ սիրերներ, որոնց ծիծաղկը ծարտիսիկի էր դարձեր։

Աբրդոն ու իր ընկերները չուսան հեռուներէն տեսնց, սկսեր էին ինքնօգնութեան այժ տալ և ուսանիլ ֆրանսերէնը, կարդալ «Տելեմաքը» և ուրիշ ֆրանսական դրուածներ։ Երբ սկսան, ինչ ու է հասուածի մը իմաստը հասկնալու մէջ, անմիջապէս կը ճանաչին իրենց գտնցումը։

Անգամ մը զրուանի առան Վասյր մանելով Թորգամին, լաւ։

— Թորգամ, եկո՛ւր։

— Ո՞ւր։

— Եկուր եսուէ։

Երկուքն ալ ջոցին մտանեցան։

— Հրամէ, նոր գիտաս, ըսաս Վասյր դիրք մը ներկայացնելով Թորգամի։

— Ուրնանի գիրքը, գրէց այս վերլնը։

— Այո՛, Ուրնանի։ Վի՞ ասը մեկիւն։

— Ո՞ւրկէց դառ այս պատասխան բանը։

— Փոքրուն մէջէն։

— Ասի հը կարդանք անպատանս։

— Անկարելի է։

— Ինչո՞ւ։

— Եթէ հայրուրբը տեսնէ...

— Անոնք ցուցներ։

— Կարելի՞ է։

— Ինչո՞ւ չէ։

Փոքրադիր կան մէն էր արդէն։ Թորգամ զարմանաց գոյն ու երկուքը մէկ բան վար։

Զրօսանքի մէջտեղն սկսան նեղ իրենց ուրախութիւնները յայտնել իրարու։

Թարգոր տարեալ հոգիավէզ կը խօսար։ Նրկինք կը փնտռեր իր սարն ու ձորկերն էր։ Պէտք էր միջոց ու տեղ տեղեր հարցուլու համար դոյն։ Անմարեր նէր երկուքն ալ։

Գոյնն տասնմեանցան մայրի ծառի մը տակ և սկսան կարդալ։ Թարգամ բարձրաձայն կը կարդար, իսկ Վասյր կ'ունկնդրէր։

Զարմանքը դարնուեցաւ։ Եթէ ալ ուրախութեամբ մոռնցաւ։

Այնուհետեւ, մեկ երեկ օրուան մէջ, դանդաղորդի կարդացին Ուրնանը։ Կրկին կարդացին, երրորդեցին, չորրորդեցին։

Վասյր մեծ գժուարութեամբ ասաւ Թարգամի ձեռքէն և վերջին տարաւ մատենադարանը դրաւ դոյն։

Թարգամ սկսաւ տխուրեանաւ փնտռել, մոգական դաւազան մը յեղաշրջեր էր այդ ազան հոգին։ Անոյն Թարգամը չէր ալլեւ։ Նոր կերպարանք մը առեր էր։ Ալլեւս երգեար ընդարդութիւնները, միջնեակ պատյանները, հարցուցութիւններ մեացած չէին։ Բոլորովին լքած էր իր այդ օրական ուսումնութիւնները։ Բայց տոկին ալ մեացած չէր։

Նախորդ հեքնական ժամանակ պէտք էր ան, քիչ մը ալ տատակցուցեր էր։ Տասակցութեան ժամանակ, վիճարանութիւններու տան, ամէն վարիչեան հեգնութիւն մը ունէր ան իր դէմքին վրայ։ Բերնին մէջ։ Երբեմն գան գան մը կը փլդներ իր խօսակցին մէկ մրամբ թա-

քէն վրայ, գանգան մը որ կը քարանչէր դիմացինը։

Ուր մեռեր էր երբեմնի ջրանկան խնդիրներու վրայ լուրջ կերպով վիճաբանող ազան։ Իր վէճերը հանգարտ ուղղութեամբ ու ճարտարմամբ կը վարեր հիմա։

Շատ անգամ կնաւ դիտաւորութիւններ կ'ընէին իր խօսակիցներէն, յիշեցնելով իրեն թէ երբեմն պաշտանն է որ կ'ասէ այժմ։

Պէտք է խոստովանիլ թէ Վասյրն ալ ազդուած է Ուրնանի ընթերցումէն։ Ան ալ տարակոյս մը ունեցեր էր իր մտքին մէջ։

Բայց Թարգամը ծանրաշեղ լարմանքնին ու տանձարանակ արտայայտութիւնները սկսան նեղել զինքը, տոր զլուխէ սկսան դանալ։ Այնպէս որ յանկարծ կ'ըսէր ասոր.

— Թարգամ, Թարգամ, ե՛ս ալ կարդացած եմ քա կարդացածներդ, բայց ես չեմ ներար որ մէկ օրէն միւսը ծանանգ մը հանգչութիւնը ասանց թարգմանելի կերպով պրպտելու ու համարելու։

Թարգամ կը ծիծաղէր մեղմ ու կը լռէր։

(ԵԱՐՈՒՆԱԿԵԼԻ)

պատաներ իր սիրեցեալին հետ։ Այսօր պալատները ամամանուած կը թուին զբաղած կիսաշխարհիկներու, որոնք արտասուք ասած են դիրնոց ամէն ապրանքներ ունենալու համար։ Շատ դիւրին է չգմեղանել քիչ մը յանդուգն քայլ մը ընելով։

— Կ'աշխատիմ։ Զանազանութիւն մը է իմ յանձիկայ դիրքս համար, ուստի սիրութիւն մը պատիւ մը համար դոր կը ծրագրեմ, նօթ մը գրելով մէկ թատերգիս համար։

Այսպէս կը համարձակի այս քաղաքին մէջ նրբամիտ, յանդուգն, մտադիր սիրողներու ընակութիւն մը։ Ամէն երկրներէ հոն կուգան մարդիկ, որոնք գայթակղութեան մը հեղինակները կամ զոհերը եղած են, որոնք իրենց հանգիստը կը քանին պատատ և դան դող համար մը, վերածնութեան կերպարներուն յոգի նը մանութիւնը եղող վերաբերեալ մը պէս։ Մ. Աբել Լամանն ցոյց կուտայ մեզի այն ալեմարհաբազաբարի, վառնգաւոր ընակութիւնը, որ չի յարգեր այլ ևս լուրջ և մելամաղձա գեղեցկութիւնը։ Ապագայի անոյշ վարակներ եղած են հիմա և մաքրաբարոյութի մրցումներ կը պահանջեն։ Կը փափաքին որ քաղաքին վերաբերեալ իր տանուրջական գործունէութիւնը, անկէց վանուին բոլոր դատարկապարանները և ալեարի ուրուածները, որոնք ժամադրավայր ըրած են զոյն։ Կը քաղձան որ հին չէրերուն տեղը հասարակաւոր մթերանոցներ և գարեջրանոցներ։ Աբելիա կը նշանակէ թէ Վենետիկ մէկ այլ ևս տանանուած է վաճառականները իրեն քաշելու, չէ թէ տիրողները, որոնք, ինչպէս ամէն մարդ գիտէ, շատ մաքուր են։ Որպէսզի ամլութիւնը մոռնա և որոնի մէկ անկարողութիւնն է։

Ոչ մէկ քաղաք աւելի օգտակար եղած է նկարիչներուն և գրագէտներուն։ Ան, որ ինչպէս պատկերները որոնք կ'ստանայ դիրքին քերթողական ապաւորութիւն մը ջրանցի մը վրայ։ Ա՛խ, ան էլեր որոնք նաւերուն են խարիդաւոր ջուրերուն տակը պարզուած սիրոյ ուրախութիւններուն կամ տրամութիւններուն։ Բայց տեսա կ'ալեկերպուի Վենետիկի գեղարուեստական տեսարանը։ Զեն նկարեր այլ ևս մառաղ ամաններները ասիանցով պայծառացնող երկինքը. պատատին վերայ կը նեռան ոսկեզարդող սեւեր, կեղտոտ կամարներ, հիւանդագին կանանչներ։ Վիպասանները այլ ևս չեն նկարագրիր կանաչներու մէջ խտացած ոսկորներ և դիներ, կը ցուցնեն մեզի բանաստեղծները, որոնք գոգաւորութիւն մը կը պատրաստեն, ամենուրեք չարդարներ՝ որոնք խիտ ոգեղ հարուած մը կը կազմակերպեն և ի բեռ իրենցմէ նուազ միտիս և աւելի փոքրամաս զոհի մը կողմէ թաւալելու դէպ։ Այսպէս Վենետիկ դէղ տեղի մը երևոյթը կ'ստանայ։ Ուրեմն սիրոյ մտահոգներուն և օրինադրքին մէջ փոխուած քան մը կայ, և քիչ ատենէն այրերը պիտի վարանին իրենց դեռատի կիները ասողարդելի դէպ այն քաղաքը, որ երբեմն թուլատու էր հարատեղեան զայլայուներու։

ԱՄԱԹԷՕՍ

ԱՆԵԼԷ ՄԸ ԴՈՒՐՍ ԵԼԼԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

«ԹԱՆ»Ի ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆԸ

Ինտ օրշպէս կ'երեւայ թէ բանդանդի Նեբոպտ կը տարպանի գրեսնոց յանցանքի մը ասա, երբ Լանտան դեսպանատարը ասանց դիտաւորեան ընդունեց Աւստրիոյ յատանութիւնը Դարատազի ծովերքին վրայ նուրին ցոյց մը ընելու մասին։

Այն օրը, որ կոմս Մենսորֆի այս ատաղարկը ըրաւ, Սբ. Է. Կրէյի, կոմս Պենքենտորֆի և Մ. Բոլ Համգոնի համար չատ դիւրին էր մերժել ամենուրի հոգոր փատարով որ կոմս Մենսորֆի համար կարելի պիտի չլլար պաշտպանել զայն։ Նատային ցոյցը, մանանի կամ հատատանան, լաւագոյն էր վեց ամիսէ ի վեր նեբոպտի հետեւած քաղաքականութեան։ Ասկէ դատ, չնչաբերեան բարոյական պարտաւորութեանց դէմ քանարարում մը էր։ Վերջապէս բաց դուռ մը էր ազատայ ամէն կենտրոնական առէջ։ Վատ զի Իտալիա ինչու հարատարին Ալպանիոյ համար չընէ ինչ որ Ավարիա կ'ընէ հիւսիսային Ալպանիոյ համար։

Այս վճռական դիտաւորութիւններուն հնաչն անգամ չկայ։ Աւստրիական թեւոր դերասարութիւնը հուսա իւրի պէս գալ արբանեան։ Լանտան դեսպանները ամենայն թէ Աւստրիա ամէն զարգանալը ունենան թէ Ալպանիոյ մէջ մարտանոցներ պիտի զրոնէր և մէկ մասնամբ միայն ունենան, ան է՝ արգելել որ ինք մեռակը չդրկէ մարտանոց։ Ամենայն մարդ, որ ինչպէս մարդ, արեւելեան առնանային մէջ ալ ապրուստ էն այժ ատան է Ռուս զարգանալ թեան, երկի ըստ ինչ որ կը խորհէր այս պարագային մէջ Բեռլինի դեսպանն ին ցոյց ատան տիրապետեան վրայ։ Շատ ատանց մէջ հնա պիտի խորին թէ ատ ուրեի լաւ պիտի ըլլար ատարիական ցոյցին ատանքը ատնել քան թէ ոչպէս հատարան ցոյց կատարել։

Ապացոյցը ան է որ հարիւ թէ սկզբանքը Լանտանի դեսպանատարին կողմէ ընդունուեցաւ անքաղաքարի թեթեւութիւնով մը, ան զարգանալեան ատանց նահանջեցին։ Ռուսիա նշմարեց որ մարիկ այլ ևս տանանուած է վաճառականները իրեն քաշելու, չէ թէ տիրողները, որոնք, ինչպէս ամէն մարդ գիտէ, շատ մաքուր են։ Որպէսզի ամլութիւնը մոռնա և որոնի մէկ անկարողութիւնն է։

Ոչ մէկ քաղաք աւելի օգտակար եղած է նկարիչներուն և գրագէտներուն։ Ան, ան ինչ որ պատկերները որոնք կ'ստանայ դիրքին քերթողական ապաւորութիւն մը ջրանցի մը վրայ։ Ա՛խ, ան էլեր որոնք նաւերուն են խարիդաւոր ջուրերուն տակը պարզուած սիրոյ ուրախութիւններուն կամ տրամութիւններուն։ Բայց տես կ'ալեկերպուի Վենետիկի գեղարուեստական տեսարանը։ Զեն նկարեր այլ ևս մառաղ ամաններները ասիանցով պայծառացնող երկինքը. պատատին վերայ կը նեռան ոսկեզարդող սեւեր, կեղտոտ կամարներ, հիւանդագին կանանչներ։ Վիպասանները այլ ևս չեն նկարագրիր կանաչներու մէջ խտացած ոսկորներ և դիներ, կը ցուցնեն մեզի բանաստեղծները, որոնք գոգաւորութիւն մը կը պատրաստեն, ամենուրեք չարդարներ՝ որոնք խիտ ոգեղ հարուած մը կը կազմակերպեն և ի բեռ իրենցմէ նուազ միտիս և աւելի փոքրամաս զոհի մը կողմէ թաւալելու դէպ։ Այսպէս Վենետիկ դէղ տեղի մը երևոյթը կ'ստանայ։ Ուրեմն սիրոյ ամենայնութիւն և օրինադրքին մէջ փոխուած քան մը կայ, և քիչ ատենէն այրերը պիտի վարանին իրենց դեռատի կիները ասողարդելի դէպ այն քաղաքը, որ երբեմն թուլատու էր հարատեղեան զարգանալեան։

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Տերութիւնը մինչ արդէն կը հանդիպին իրենց ջանքերուն մէջ, զարգ կ'ընեն հաշտութեան կնքումը փութացնելու համար։ Եանտա և Լիբիան յայտնիացին Ներոպայի մինչդարձութեան գործը։ Այսօր ալ Շքօտան է որ յորդելք կ'ելայ Եւրոպայի իր մինչդարձութեան գործը դուրս հանելու։ Դարատազ մինչ կը մերժէ տերութիւնց դեմքին հպատակին մինչդարձ Հանատանի Դարատազի ջուրերուն մէջ, Զէրինէի դանիլը չուզեր վերջ տալ Շքօտայի ամրակոմին։ Եւ ատոյն տերութիւնը, ընդհանուր խաղաղութեան համար վատնդաւոր եղող այս կացութեան դարման մը ատնելու համար, հասկցուցին Դարատազի թէ կարգ մը փոխարինութիւններ պիտի ատանայ Շքօտայի չորրի։

Սայդ է որ Ներոպա, որուն ելայով նաւային ցոյց ընել, չի կրնար այլ ևս ետ կենալ և պիտի տարպարի մինչդարձ ինքը ատնել տերութիւնց մրցանի ատելոյն յարգել տալու համար Դարատազի։ Հետաքրքիր արդեն իմացուց որ մինչդարձին նաւատանիկ հրամատարը ատանոնցած է Անգիլատերի ուրեակով, եթէ Դարատազ ամենայնա չդարձուցեր Շքօտայի վրայ նոյն ատանկանները։ Կը տեսնուի թէ կացութիւնը կ'ուզի կնճռատանալ։ Այս լուրերը մասնաւորապէս ճատարեցին մեր քաղաքական շրջանակներուն մէջ, որ կ'ըսուէր թէ այս վիճակը ատելի պիտի յայտարարի պալատական խնդրին կարգադրութիւնը։ Լաւ նշան նաև թէ տերութիւնը մինչդարձինն պիտի հրաժարին և ատանի թաղան որ պատերազմիկները իրենց իրենց միւս հարգադրին իրենց գործը։ Այս լուրը ատանի ատնէրտ կը թուի։ Ներոպա այլ ևս չի կրնար ետ կենալ, նկատելով որ խնդիրը մէյոյ պալատեան պատերազմին վրայ չէ այլ ևս։ Այն երեւոյթը, զոր ատաղ. ատղնաղը, մասնաւորապէս ատնտրենն ունի Ներոպայի խաղաղութեան հետ։ Ո՞տի կը կարծուի որ Դարատազի անհոյտ ընթացքը չատ չատ քանի մը օր ևս պիտի յայտարարեն հաշտութեան քանակցութիւններուն վերաբերումը։

ՀԱԳԻԸ ՓԱՇԱՅԻ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ ԼՈՆՏՈՒԻ ՍԷՋ

«Թատերի էֆքեար» կ'ըսէ.

«Օսմ. կառավարութեան և Անգլիոյ քաղաք. յարաբերութեանց մասին վերջին օրերս չատ մը զրոյցներ (չրներ) և վերջերս խօսք եղաւ Հագդր փաշայի կոմիտ Բ. Դաւա ղրկուած հեռագիրներուն։ Մենք հետեւեալ տեղեկութիւնները քաղեցինք Հագդր փաշայի տեղեկագիրներուն և երկու երկիրներուն քաղաքական յարաբերութեանց վերջերս ատացած վիճակին վրայ։ Ինչպէս ըսեր էինք ուրիշ անգամ, Հագդր փաշա ուզղակի դեր չունեցաւ հաշտութեան խնդրոյն մէջ, այլ իր պարտականութիւնն էր լոկ փոխանակ օսմ. կառավարութեան և Անգլիոյ յարաբերութեանց մէջ ժամանակէ մը ի վեր առաջ եկած ոչ մտերմական վիճակը։ Այնուամենայնիւ քաղած մեր ատաղ տեղեկութեանց նայելով. Հագդր փաշա լաւ կատարեր է իր այս պաշտօնը, և իր ջանքերը գոհացուցիչ արդիւնքով պսակուեր են։ Թէեւ Հագդր փաշա Լանտանէն դրկած իր հեռագիրներուն մէջ չահեկան տեղեկութիւններ հաղորդեր է Անգլիական քաղաքագէտներու, և ի մասնաւոր Սբ Իսաւորա Կրէյի հետ ունեցած խօսակցութիւններուն ու խոսակցութիւններուն, և զոյացած համաձայնութեան կէտերուն վրայ, բայց կարելի չէ բան մը ըսել այս հեռագիրներուն պարունակութեան մասին, որովհետև Հագդր փաշա ուզղակի կը հաղորդէր Վարչապետին հետ, և Թղթակցութիւնը խիստ գաղտնի կը պահուի։ Լաւատեղեակ անձնաւորութիւն մը, որուն դիմեցինք լրատուցիչ տեղեկութիւն մը ստանալու համար, ըսաւ. «Այս թղթակցութիւններուն մասին ձեռք թէեւ թաւրի մը անցաւ, բայց որոնուած չեմ ոչ միայն բաստատութիւն տալու, այլ մինչեւ իսկ բառ մը ըսելու։» Ասիկա ցոյց կուտայ թէ քաղաքական նկատումներով որ ատատեան դադարի կը պահուին կատարուած թղթակցութիւնները։ Այսու հանդերձ մենք կրնանք վճռապէս յայտարարել թէ Հագդր փաշա կրցեր է իր պաշտօնը լաւ կատարել և իր ջանքերը գոհացուցիչ արդիւնք ատեր են։

ՏԻԿՈՆ ՇԻՒԼԻՐԻ ՓԱՇԱՅԻ ՀԱՌԸ

Ազգ. Պաշտպանութեան Քոմիթէին կողմէ պատասխանութիւն մը Շիւլքի փաշայի Շէյլիի ընակարանը երթալով ազգին կողմէ շնորհակալութիւն և երախտագիտութիւն յայտնել էաբնէի պաշտպանին ցոյց ատած հայրենասիրական ջանքերուն համար։ Տիկին Շիւլքի փաշա, որ յայտնապէս յուզուած էր, հետեւեալ ճառը արտասանեց։

«Անկեղծորէն շնորհակալ եմ ազգին և Ազգ. Պաշտպանութեան Քոմիթէին ատանուած հանդէպ ցոյց ատած բարեացակամութեան համար։ Առով մէկտեղ, կը խորհիմ թէ շնորհակալութեան այս հանատարը չափազանցուած է։ Ամենայնդինատարան մըն է, օտանէի մըն է և իրր այն իր հայրենասիրական պարտքը կատարած է։ Ազգին յայտնած զգացմունները մեծ վարձատրութիւն մըն են ատչափ ինձի նոյնպէս ատանոյ համար, որուն կեանքը, իբրեւ զինուորական, նուիրուած է հայրենիքին պաշտպանութեան։ Այս մէկոյին երկի մարդ ըլլալով իմ քովս ունիմ վեռատի մանչ մը, զոր ձեզ պիտի ներկայացնեմ ձեր ձեռքերը համբուրելու և այս կերպով ձեզ յայտնելու համար իր բովանդակ երախտագիտութիւնը այն պատուոյ համար, զոր կ'ընէք իր հօրը։»

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԻ ՓՈԽԱՐՔԱՆ ԵՒ ՕՍՄ. ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐԸ

Ցայսմ է թէ Հնդկաստանի փոխարքան վերջերս մամափոյթի մը ենթարկուցաւ։ Տէրի բնակող հարուստ Իսլամ մը, մանուրեի ատատ ըլլալու համար, փոխարքային արամադրութեան տակ դրաւ 50,000 բուրի բարենպատակ գործի մը յատկացնելու համար։ Փոխարքան պատեցաւմի դէպքին վրայ մեռնող Օսմ. զինուորներու այրիներուն և որբերուն յատկացուելու համար այդ գումարէն 30 հազար բուրի ղրկեց Պոլիս։

ՇՔՈՏՐԱՅԻ ՇՈՒՐՋ

Պլեկրաեն «Էյեն Թիւրքի» կը գրէ թէ մեծ յոյս կայ Շքօտրայի անկման։ Գարատազցիներն ալ այնքան վատ են յաղթելու՝ որ թագաւորը ստիպեն իրենց անուանեալ է Շքօտրայի նոր քաղաքապետ։ Կը ծանուցուի նաեւ թէ մարտաւոլիսը Շքօտրայի մէջ սպանուած է ռումբի մը, մինչ կը պատրաստէր Մայր Եկեղեցին մէջ։

ԲԱՐԵՆՈՐԴՈՒՄՆԵՐՈՒ ԽՆԴԻՐԸ 36 ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ

«Սատմսոյ» կ'ըստատպէ 1877 Ապրիլ 8ի իր թերթին հետեւեալ տողերը.

«Շարքաւոր գլխաւոր դէպքերը բարձրացակարելեան համար։ Առով մէկտեղ, կը խորհիմ թէ շնորհակալութեան այս հանատարը չափազանցուած է։ Ամենայնդինատարան մըն է, օտանէի մըն է և իրր այն իր հայրենասիրական պարտքը կատարած է։ Ազգին յայտնած զգացմունները մեծ վարձատրութիւն մըն են ատչափ ինձի նոյնպէս ատանոյ համար, որուն կեանքը, իբրեւ զինուորական, նուիրուած է հայրենիքին պաշտպանութեան։ Այս մէկոյին երկի մարդ ըլլալով իմ քովս ունիմ վեռատի մանչ մը, զոր ձեզ պիտի ներկայացնեմ ձեր ձեռքերը համբուրելու և այս կերպով ձեզ յայտնելու համար իր բովանդակ երախտագիտութիւնը այն պատուոյ համար, զոր կ'ընէք իր հօրը։»

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԻ ՓՈԽԱՐՔԱՆ ԵՒ ՕՍՄ. ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐԸ

Ցայսմ է թէ Հնդկաստանի փոխարքան վերջերս մամափոյթի մը ենթարկուցաւ։ Տէրի բնակող հարուստ Իսլամ մը, մանուրեի ատատ ըլլալու համար, փոխարքային արամադրութեան տակ դրաւ 50,000 բուրի բարենպատակ գործի մը յատկացնելու համար։ Փոխարքան պատեցաւմի դէպքին վրայ մեռնող Օսմ. զինուորներու այրիներուն և որբերուն յատկացուելու համար այդ գումարէն 30 հազար բուրի ղրկեց Պոլիս։

ՇՔՈՏՐԱՅԻ ՇՈՒՐՋ

Պլեկրաեն «Էյեն Թիւրքի» կը գրէ թէ մեծ յոյս կայ Շքօտրայի անկման։ Գարատազցիներն ալ այնքան վատ են յաղթելու՝ որ թագաւորը ստիպեն իրենց անուանեալ է Շքօտրայի նոր քաղաքապետ։ Կը ծանուցուի նաեւ թէ մարտաւոլիսը Շքօտրայի մէջ սպանուած է ռումբի մը, մինչ կը պատրաստէր Մայր Եկեղեցին մէջ։

ԲԱՐԵՆՈՐԴՈՒՄՆԵՐՈՒ ԽՆԴԻՐԸ 36 ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ

«Սատմսոյ» կ'ըստատպէ 1877 Ապրիլ 8ի իր թերթին հետեւեալ տողերը.

«Շարքաւոր գլխաւոր դէպքերը բարձրացակարելեան համար։ Առով մէկտեղ, կը խորհիմ թէ շնորհակալութեան այս հանատարը չափազանցուած է։ Ամենայնդինատարան մըն է, օտանէի մըն է և իրր այն իր հայրենասիրական պարտքը կատարած է։ Ազգին յայտնած զգացմունները մեծ վարձատրութիւն մըն են ատչափ ինձի նոյնպէս ատանոյ համար, որուն կեանքը, իբրեւ զինուորական, նուիրուած է հայրենիքին պաշտպանութեան։ Այս մէկոյին երկի մարդ ըլլալով իմ քովս ունիմ վեռատի մանչ մը, զոր ձեզ պիտի ներկայացնեմ ձեր ձեռքերը համբուրելու և այս կերպով ձեզ յայտնելու համար իր բովանդակ երախտագիտութիւնը այն պատուոյ համար, զոր կ'ընէք իր հօրը։»

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԻ ՓՈԽԱՐՔԱՆ ԵՒ ՕՍՄ. ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐԸ

Ցայսմ է թէ Հնդկաստանի փոխարքան վերջերս մամափոյթի մը ենթարկուցաւ։ Տէրի բնակող հարուստ Իսլամ մը, մանուրեի ատատ ըլլալու համար, փոխարքային արամադրութեան տակ դրաւ 50,000 բուրի բարենպատակ գործի մը յատկացնելու համար։ Փոխարքան պատեցաւմի դէպքին վրայ մեռնող Օսմ. զինուորներու այրիներուն և որբերուն յատկացուելու համար այդ գումարէն 30 հազար բուրի ղրկեց Պոլիս։

ՇՔՈՏՐԱՅԻ ՇՈՒՐՋ

Պլեկրաեն «Էյեն Թիւրքի» կը գրէ թէ մեծ յոյս կայ Շքօտրայի անկման։ Գարատազցիներն ալ այնքան վատ են յաղթելու՝ որ թագաւորը ստիպեն իրենց անուանեալ է Շքօտրայի նոր քաղաքապետ։ Կը ծանուցուի նաեւ թէ մարտաւոլիսը Շքօտրայի մէջ սպանուած է ռումբի մը, մինչ կը պատրաստէր Մայր Եկեղեցին մէջ։

ՄԵՌԵԱԼԸ ԿԸ ԽՕՍԻ

«Թրանսֆիւրթեր Զայթունգ» նոր վերնագրին տակ Պոլսոյ իր թղթակցին հետեւեալ տեղեկագիրը կը պատմէ։

Վերջերս ծանօթացայ Ռուսիանուս թեան Տնօրէն Ազգի պէյի հետ։ Մեր խօսակցութիւնը դարձաւ սուտ լուրերու վրայ, որոնք ժամանակ մը ի վեր կը չրջին Պոլսոյ մէջ։ Ազգի պէյ ժպտեցաւ և հետեւեալ պատմութիւնը ըրաւ.— Բնրա գացած էի բարեկամի մը հետ ճաշելու համար օթեակի մը մէջ։ Երբ բակին մէջ կ'սպասէի բարեկամս դալուն, երկու պարոններ, որոնք օրագրող էին, ես կան զերազդուած վիճակի մէջ։ Ասնանցմէ մէկը բարձրաձայն կ'ըսեր թէ Ռուսիոյ Ներքին Գործոց Նախարարութեան Սբ Իսաւորա Կրէյի հետ ունեցած խորհրդակցութիւններուն ու խոսակցութիւններուն, և զոյացած համաձայնութեան կէտերուն վրայ, բայց կարելի չէ բան մը ըսել այս հեռագիրներուն պարունակութեան մասին, որովհետև հեղգը փաշա ուզղակի կը հաղորդէր Վարչապետին հետ, և Թղթակցութիւնը խիստ գաղտնի կը պահուի։ Լաւատեղեակ անձնաւորութիւն մը, որուն դիմեցինք լրատուցիչ տեղեկութիւն մը ստանալու համար, ըսաւ. «Այս թղթակցութիւններուն մասին ձեռք թէեւ թաւրի մը անցաւ, բայց որոնուած չեմ ոչ միայն բաստատութիւն տալու, այլ մինչեւ իսկ բառ մը ըսելու։» Ասիկա ցոյց կուտայ թէ քաղաքական նկատումներով որ ատատեան դադարի կը պահուին կատարուած թղթակցութիւնները։ Այսու հանդերձ մենք կրնանք վճռապէս յայտարարել թէ հեղգը փաշա կրցեր է իր պաշտօնը լաւ կատարել և իր ջանքերը գոհացուցիչ արդիւնք ատեր են։

ՏԻԿՈՆ ՇԻՒԼԻՐԻ ՓԱՇԱՅԻ ՀԱՌԸ

Ազգ. Պաշտպանութեան Քոմիթէին կողմէ պատասխանութիւն մը Շիւլքի փաշայի Շէյլիի ընակարանը երթալով ազգին կողմէ շնորհակալութիւն և երախտագիտութիւն յայտնել էաբնէի պաշտպանին ցոյց ատած հայրենասիրական ջանքերուն համար։ Տիկին Շիւլքի փաշա, որ յայտնապէս յուզուած էր, հետեւեալ ճառը արտասանեց։

«Անկեղծորէն շնորհակալ եմ ազգին և Ազգ. Պաշտպանութեան Քոմիթէին ատանուած հանդէպ ցոյց ատած բարեացակամութեան համար։ Առով մէկտեղ, կը խորհիմ թէ շնորհակալութեան այս հանատարը չափազանցուած է։ Ամենայնդինատարան մըն է, օտանէի մըն է և իրր այն իր հայրենասիրական պարտքը կատարած է։ Ազգին յայտնած զգացմունները մեծ վարձատրութիւն մըն են ատչափ ինձի նոյնպէս ատանոյ համար, որուն կեանքը, իբրեւ զինուորական, նուիրուած է հայրենիքին պաշտպանութեան։ Այս մէկոյին երկի մարդ ըլլալով իմ քովս ունիմ վեռատի մանչ մը, զոր ձեզ պիտի ներկայացնեմ ձեր ձեռքերը համբուրելու և այս կերպով ձեզ յայտնելու համար իր բովանդակ երախտագիտութիւնը այն պատուոյ համար, զոր կ'ընէք իր հօրը։»

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԻ ՓՈԽԱՐՔԱՆ ԵՒ ՕՍՄ. ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐԸ

Ցայսմ է թէ Հնդկաստանի փոխարքան վերջերս մամափոյթի մը ենթարկուցաւ։ Տէրի բնակող հարուստ Իսլամ մը, մանուրեի ատատ ըլլալու համար, փոխարքային արամադրութեան տակ դրաւ 50,000 բուրի բարենպատակ գործի մը յատկացնելու համար։ Փոխարքան պատեցաւմի դէպքին վրայ մեռնող Օսմ. զինուորներու այրիներուն և որբերուն յատկացուելու համար այդ գումարէն 30 հազար բուրի ղրկեց Պոլիս։

ՇՔՈՏՐԱՅԻ ՇՈՒՐՋ

Պլեկրաեն «Էյեն Թիւրքի» կը գրէ թէ մեծ յոյս կայ Շքօտրայի անկման։ Գարատազցիներն ալ այնքան վատ են յաղթելու՝ որ թագաւորը ստիպեն իրենց անուանեալ է Շքօտրայի նոր քաղաքապետ։ Կը ծանուցուի նաեւ թէ մարտաւոլիսը Շքօտրայի մէջ սպանուած է ռումբի մը, մինչ կը պատրաստէր Մայր Եկեղեցին մէջ։

ԲԱՐԵՆՈՐԴՈՒՄՆԵՐՈՒ ԽՆԴԻՐԸ 36 ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ

«Սատմսոյ» կ'ըստատպէ 1877 Ապրիլ 8ի իր թերթին հետեւեալ տողերը.

«Շարքաւոր գլխաւոր դէպքերը բարձրացակարել

Մ. ԳՈՆՍԹԱՆ ՄԵՌԱՆ

Բարիզ, 7 մայր.— Պոլսոյ Փրանսական նախկին դեսպան Մ. Գոնսթան մեռաւ։

ԳԱՐԱՅԱԶԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԵՆ ՑԵՏՈՑ

Հռոմ, 7 մայր.— Գարայազի ոչն պատասխան վրայ թէ ինչ չի կրնար Շքոտրայի պաշարումը վերցնել հակառակ մէջազգային նուաստարմին ներկայութեան, օտար մարտնաւերու հրամանատարները, ոսոր մարտնաւերու հրամանատարները ժողով գումարելու անվերջի ծառները վերջնական նախագահութեան տակ, Գարասազի ծովվերջը գործունկանգնելու պատրաստ չդնելու մասին խարդախելու համար։ Սակայն մինչեւ այս առաջ, մինչեւ պաշարումը չսկսաւ։ Իսկապէս մինչեւ այս առաջ, մինչեւ պաշարումը չսկսաւ։

Իտալիոյ Զէթիէլի գեսպանը կը շարունակէ իր կարգի դիմումները Գարասազի կառավարութեան մօտ, վերջինս համոզելու համար որ տերութեանց կամքին ազնիւ համաձայնի։

Զէթիէլի անգլիական դեսպանը նոյնպէս իր կողմէն նմանօրինակ դիմումներ կը կատարէ փոխադիմ։

Վերնայեալ եկած լուրերը կը հաստատեն թէ Թուսիա ուղղուած է կ'ազնկի ոսն թէ Լոնտոնի դեսպանախորհուրդի անդամներ ոսն ասանց ո՛չ է գտնուած խարդախ նաստակ հասարդելու։

Գերիբաւէն կը հաստատի թէ Սերպիա այլեւս զինուոր այլեւ չդրկէ Շքոտրայի շուրջը, իր վերջին զրկած են ոստրեանական ոյժերը հոն հասած են ոստրեանական ոյժերը հոն հասած են ոստրեանական ոյժերը հոն հասած են ոստրեանական ոյժերը։

ՀԱՄԻՏԻԷՆ

Հռոմ, 7 մայր.— «Համիտիէ» լրագրը Բռա Սայիա գանուելու միջոցին հրամանագրեր Բլուֆ պէյ յայտարարելու թէ ինչ ինչ գինուորական ոյժերը հոն հասած են Բռա Սայիա Ալպանիոյ սահմանագլուխներու ճամբան ասոր խոցաբեռուած բլլալով անոնք։

ՀԱՄԻՏԻԷՆ

Հռոմ, 7 մայր.— «Համիտիէ» լրագրը Բռա Սայիա գանուելու միջոցին հրամանագրեր Բլուֆ պէյ յայտարարելու թէ ինչ ինչ գինուորական ոյժերը հոն հասած են Բռա Սայիա Ալպանիոյ սահմանագլուխներու ճամբան ասոր խոցաբեռուած բլլալով անոնք։

ԳԱՐԱՅԱԶԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԵՆ ՑԵՏՈՑ

Հռոմ, 7 մայր.— Գարասազի ոչն պատասխան վրայ թէ ինչ չի կրնար Շքոտրայի պաշարումը վերցնել հակառակ մէջազգային նուաստարմին ներկայութեան, օտար մարտնաւերու հրամանատարները, ոսոր մարտնաւերու հրամանատարները ժողով գումարելու անվերջի ծառները վերջնական նախագահութեան տակ, Գարասազի ծովվերջը գործունկանգնելու պատրաստ չդնելու մասին խարդախելու համար։ Սակայն մինչեւ այս առաջ, մինչեւ պաշարումը չսկսաւ։ Իսկապէս մինչեւ այս առաջ, մինչեւ պաշարումը չսկսաւ։

Իտալիոյ Զէթիէլի գեսպանը կը շարունակէ իր կարգի դիմումները Գարասազի կառավարութեան մօտ, վերջինս համոզելու համար որ տերութեանց կամքին ազնիւ համաձայնի։

Զէթիէլի անգլիական դեսպանը նոյնպէս իր կողմէն նմանօրինակ դիմումներ կը կատարէ փոխադիմ։

Վերնայեալ եկած լուրերը կը հաստատեն թէ Թուսիա ուղղուած է կ'ազնկի ոսն թէ Լոնտոնի դեսպանախորհուրդի անդամներ ոսն ասանց ո՛չ է գտնուած խարդախ նաստակ հասարդելու։

Գերիբաւէն կը հաստատի թէ Սերպիա այլեւս զինուոր այլեւ չդրկէ Շքոտրայի շուրջը, իր վերջին զրկած են ոստրեանական ոյժերը հոն հասած են ոստրեանական ոյժերը հոն հասած են ոստրեանական ոյժերը։

ԳԱՐԱՅԱԶԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԵՆ ՑԵՏՈՑ

Հռոմ, 7 մայր.— Գարասազի ոչն պատասխան վրայ թէ ինչ չի կրնար Շքոտրայի պաշարումը վերցնել հակառակ մէջազգային նուաստարմին ներկայութեան, օտար մարտնաւերու հրամանատարները, ոսոր մարտնաւերու հրամանատարները ժողով գումարելու անվերջի ծառները վերջնական նախագահութեան տակ, Գարասազի ծովվերջը գործունկանգնելու պատրաստ չդնելու մասին խարդախելու համար։ Սակայն մինչեւ այս առաջ, մինչեւ պաշարումը չսկսաւ։ Իսկապէս մինչեւ այս առաջ, մինչեւ պաշարումը չսկսաւ։

Իտալիոյ Զէթիէլի գեսպանը կը շարունակէ իր կարգի դիմումները Գարասազի կառավարութեան մօտ, վերջինս համոզելու համար որ տերութեանց կամքին ազնիւ համաձայնի։

Զէթիէլի անգլիական դեսպանը նոյնպէս իր կողմէն նմանօրինակ դիմումներ կը կատարէ փոխադիմ։

Վերնայեալ եկած լուրերը կը հաստատեն թէ Թուսիա ուղղուած է կ'ազնկի ոսն թէ Լոնտոնի դեսպանախորհուրդի անդամներ ոսն ասանց ո՛չ է գտնուած խարդախ նաստակ հասարդելու։

Գերիբաւէն կը հաստատի թէ Սերպիա այլեւս զինուոր այլեւ չդրկէ Շքոտրայի շուրջը, իր վերջին զրկած են ոստրեանական ոյժերը հոն հասած են ոստրեանական ոյժերը հոն հասած են ոստրեանական ոյժերը։

Մ. ԳՈՆՍԹԱՆ ՄԵՌԱՆ

Բարիզ, 7 մայր.— Պոլսոյ Փրանսական նախկին դեսպան Մ. Գոնսթան մեռաւ։

ԳԱՐԱՅԱԶԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԵՆ ՑԵՏՈՑ

Հռոմ, 7 մայր.— Գարասազի ոչն պատասխան վրայ թէ ինչ չի կրնար Շքոտրայի պաշարումը վերցնել հակառակ մէջազգային նուաստարմին ներկայութեան, օտար մարտնաւերու հրամանատարները, ոսոր մարտնաւերու հրամանատարները ժողով գումարելու անվերջի ծառները վերջնական նախագահութեան տակ, Գարասազի ծովվերջը գործունկանգնելու պատրաստ չդնելու մասին խարդախելու համար։ Սակայն մինչեւ այս առաջ, մինչեւ պաշարումը չսկսաւ։ Իսկապէս մինչեւ այս առաջ, մինչեւ պաշարումը չսկսաւ։

Իտալիոյ Զէթիէլի գեսպանը կը շարունակէ իր կարգի դիմումները Գարասազի կառավարութեան մօտ, վերջինս համոզելու համար որ տերութեանց կամքին ազնիւ համաձայնի։

Զէթիէլի անգլիական դեսպանը նոյնպէս իր կողմէն նմանօրինակ դիմումներ կը կատարէ փոխադիմ։

Վերնայեալ եկած լուրերը կը հաստատեն թէ Թուսիա ուղղուած է կ'ազնկի ոսն թէ Լոնտոնի դեսպանախորհուրդի անդամներ ոսն ասանց ո՛չ է գտնուած խարդախ նաստակ հասարդելու։

Գերիբաւէն կը հաստատի թէ Սերպիա այլեւս զինուոր այլեւ չդրկէ Շքոտրայի շուրջը, իր վերջին զրկած են ոստրեանական ոյժերը հոն հասած են ոստրեանական ոյժերը հոն հասած են ոստրեանական ոյժերը։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. ՊԱՐՈՒԱՐՔԻՆ ԴԻՍՈՒՄԸ ՆԵՐՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՍԻ ԴԱՏԱԿԱՆ ԴԱՍԱԿԱՐԱՐՆԵՐՈՒՆ

Ս. Պարիարք. երէկ առաւօտեան ասաջին դասընթաց Ներքին գործոց և Դատական նախարարներուն։ Ն. Սրբազնութիւնը խօսեցաւ մասնաւորապէս Վանայ մէջ նշած անիրաւ ներքակալութիւններու մասին։ Հաւ թէ Դարձմանեան պէյի, Նազարի և այլ ոստիներու առաքիչ 150ի մօտ հայերու հոնգիր գերկուած են Վանայ դատարանին, առանց փոստի և այս պարագան անկի ասած է կայ մը մենութիւններու, որոնց հետեւանքը երկայ ծանր հանգամանքներ ունենալ։ Նախարարները խոստացան որ 8 10 օրէն ամէն բան կարգի պիտի մտնէ, որպէս արդիւնքը փութով պիտի տեսնուի։ Դատական նախարարը իր մէջ ալոյց բռած է նաև թէ՝ Վանայ ընդհանուր դատարանի մասին եւս անհրաժեշտ հնարքներ եկած են, որ այսօրուան պիտի բլլայ։ Երկու նախարարները ըսին թէ ամենը խօրքով չէ որ կապահովենք ձեզ այլ գործով և արդիւնքը պիտի տեսնէք փութով։

Պարիարքը յետոյ խնդրեց որ նոստ

նէրքաւի խնդրոյն առթիւ բաւական դատին առթիւ կատարելիքը պէտք եղած օժանդակութիւնը չդադարայ պատրաստելու, որ միայն արդարադատութիւն կը պահանջէ։ Դատական նախարարը խոստացաւ. կարգադրութիւն մը մը ընել այս մասին։

Ս. Պարիարքը յետոյ երկու նախարարներուն այ խօսեցաւ հայանակ նոհանգներու և Կիլիկիոյ վիճակին խնդրով։ Նախարարները պատասխանեցին թէ ամենախիստ հրահանգներ տուած են դատաւորները՝ ո և է անպատեհութեանց տեղի չտալու համար։

ՆՈՐ ՕՃԻՐ ՊԻԼԻՃԻԿԻ ՄԷՋ

(ՊԱՏՏՕՆԱՊԷՍ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷ ՀԱՂՈՐԴՈՒԱԾ)

Պիլիճիկ Մարտ 23 թուականով դրկուած պատանական նամակ մը կը տեղեկանանք թէ՝ Եզկոտի Պաղտեան գաւառակի Զիր գիւղացի ժանտարմա Կիրակոս Կարապետեան իր ընկերներէն Դաւիդ Իպրահիմ անուն անձին կողմէ սպաննուած է դնդակի հարուածով։ Սպանիչը ձերբակալուած է։

ԽԱՐԲԵՐԴԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴԻՆ ՄԱՍԻՆ

Խարբերդի առաջնորդ Տ Պարկ վրդ.ի դէմ անելու գաւառական ժողովը բազմաքանդիր մը գրկած է Պատրիարքարան, ուր մէջ բերելով յիշեալին անշրջմնդաւոր ընթացքը, որ պահանջէ անոր հեռացումը։ դիտել տալով որ անոր Խարբերդ ներկայութիւնը պատճառ պիտի բլլայ ժողովրդային ցոյներու։

Մեւս կողմէ կը տեղեկանանք թէ՝ առաջնորդ Պոլիս գրկած իր անձնական նամակներով աչքառած է զրդռացնել իր վարմունքը։

ՈՒՍԱՆՈՂԱՑ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ԳՈՒՄՈՒՄԸ

Նպատակով Ուսանողաց յանձնաժողովը այսօր վարչութեան դիմելով պիտի պարզէ այն տեղեկագրային անհամաձայնութիւնը որ եղած յանձնաժողովին և Տնտեսական խորհուրդին միջեւ։ Ցանձնաժողովը պնդէ որ Տնտեսականը ուսանողաց ցանկը հակակշռի համար չի պահանջէ, քանի որ այդ պիտի՝ իր պաշտօնը անարդեր կը դառնայէ հարկ կ'ելլայ լուծել յանձնաժողովի. ոչ պաշտօնը յանձնելով անտեսականին։

*** Նպատակով ուսանողաց յանձնաժողովը մինչեւ յաջորդիկ տեսակցութիւնի վերջի պիւնանն պատրաստելու յոյժ է վարչութեան։ Յանձնաժողովը մինչեւ այն ատեն ուսանողաց մատակարարութիւնը կատարելու համար պէտք ցոյց առած է 120374 դրուշ։

ԳԻՒՐԵՐՈՒ ՀԱՅՈՒՐԱԳԻՐԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Պատրիարքարանի դիմումներուն վերայ պետական խորհուրդի նիստ ունենալով դպիրներու զինուորագրական խնդիրը, հրահանգ տուած է զինուորագրական յանձնաժողովներուն, որ մինչեւ 1328 փետրուարի վերջը դպիրներուն զինուորագրութիւնները յետաձգուին։ Բանի մը չբան առաջ պիտի խորհրդարանը որոշած էր զերծ կացուցանել դպիրները զինուորագրութենէ, և այս մասին կայսրական իրաւունքներ ալ եկան։ Սակայն զինուորագրական իշխանութիւնը սկսած է կրկին դպիրները զինուորագրել, լսելով թէ այդ իրաւունքի փոփոխումը կը կատարուի Հիւսանդանոցի դռամով և անուսով։ այսպէս 500 ոսկեայ կարուած մը պատճառելով Ազգին, մինչ Գործակալութիւնը 15 հազար 500 ոսկեայ գումարով պարտաւոր էր վճարել ասլու։ Ճիշդ այս առթիւնն է որ այժմ խնդրոյ ասիթ կելլայ, քանի որ ամբարտաւան անձը ամենայն գրածին համար սուրբ զեղծում մը գործեր է կալուածին փոխանցման առթիւ։

Եթէ միջադէպի իրաւունք մը գտնելու համար է որ հղարարութիւնը ազգային տիրոջմէն գներ նոյն կալուածը, չենք կարծեր որ նոյն մարդերուն 500 ոսկեայ տարբերութեան չափ կարելի գտնուի։ Միւս կողմէ քանի որ

ՎԵՐՔԻՆ ԺԱՄԻ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԱՅ ՊԱՇՏՕՆԱՏԱՐՆԵՐ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ԲԱՐԵՆՈՐԴՄԱՆՑ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻՆ ՄԷՋ

Անատօլուի տարեւերան նահանգներու խնդրոյ նկատմամբ խորհրդակցութիւն կատարելու և որոշումներ առնելու պարտն ունեցող յանձնաժողովը, որ կը գումարուի Ներքին Գործոց Նախարարին նախագահութեան տակ, իր քննութիւններ կատարելու առթիւ է, Ներքին Գործոց Նախարարին հրաւիրեցաւ որ ներկայ գտնուի։ Ներքին գործոց Նախարարը հրաւիրեցաւ որ ներկայ գտնուի։ Ներքին գործոց Նախարարը հրաւիրեցաւ որ ներկայ գտնուի։

Ներքին գործոց Նախարարը հրաւիրեցաւ որ ներկայ գտնուի։ Ներքին գործոց Նախարարը հրաւիրեցաւ որ ներկայ գտնուի։

Ներքին գործոց Նախարարը հրաւիրեցաւ որ ներկայ գտնուի։ Ներքին գործոց Նախարարը հրաւիրեցաւ որ ներկայ գտնուի։

Ներքին գործոց Նախարարը հրաւիրեցաւ որ ներկայ գտնուի։ Ներքին գործոց Նախարարը հրաւիրեցաւ որ ներկայ գտնուի։

Ներքին գործոց Նախարարը հրաւիրեցաւ որ ներկայ գտնուի։ Ներքին գործոց Նախարարը հրաւիրեցաւ որ ներկայ գտնուի։

ՊԱՇՏՕՆԱՏԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԸՆԹԱՑՔԻՆ ՎՐԱՅ

Պոլսոյ տեղեկագիր մարտ 26ի.

Աշխարհ կ'ասուի վերջ Զաթանայի կողմէն թշնամին յարձակեցաւ Զանգեզուրի և Բլեթանդիրի սրեւմտեան բարձունքներ, գանուող մեր դիրքերուն վրայ, բայց մեր ջոկատները որոնք միայն արթուն կեցած էին, անմիջապէս դիմադրեցին և յարձակումը ետ մղեցին։

Երեկ հեռագրաց թեթեւ գիծ մը տեղի ունեցաւ Թշնամիին և մեր ջոկատներուն միջև, որոնք մեր ձախ թեւին կողմէն դէպի Դում.Պուրիգի հիւսիսային բարձրութիւնները կը յառաջանային։

Մեր ճակատին մեւ դեռեւան վրայ հանդարտութիւն տիրեց։

Երեկ նոյնպէս «Մէհեմ» յանանուր քանի մը թուփիանաւերու ընկերակցութեամբ Տարասելի նեղուցէն դուրս ելաւ «Մէհեմի» յառաջապահ Թիւնեասի կղզիին հարաւային ուղղութեամբ, ուրկէ դէպի առաջ կուգային մէկ քանի թշնամի թարփիանաւեր, որոնք փոխ ու մէկ «Մէհեմի» մօտենալը ասոնցմէ։

Պուլգարիոյ մէջ հանդարտութիւն կը տիրէ։

ՄԵԾ ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏԻ ՄԸ ԽՈՕՔԵՐ

«Ալեմարտ»ի մէջ կը կարդանք.

Օտար քաղաքական շրջանակներու մէջ շրջած զրոյցներու նայելով, Պուլկարներու Զաթանայի սպասիոյին մէջ մեծ դարձանէութիւն կը տիրէ։ կը կարծուի թէ Պուլիարները ասոնցմէ ինքզինքի օր մեծ ճակատամարտ մը պիտի սկսին։ Մինչեւ իսկ կ'բսուի թէ ա.ս օրերս Պուլկարներուն ցոյց ասուած վերապահութեան պատճառը այն է որ կ'ուզուի զինուորներուն հանդիսա տալ Զաթանայի գիրքին վրայ յարձակում ընելէ առաջ։ Ասով մեկտեղ, իրական չբնամակներու մէջ հաւանական չի նկատուիր մեծ ճակատամարտ մը, քանի որ արդիւնք մը ձեռք պիտի չբերուի։

*** Նոյն թերթը կ'ըսէ.— Թէեւ երէկ զոյց կար որ Տէրքօսի լիճին չուրջ բաւական ճակատամարտ մը տեղի ունեցած է, բայց այս մասին որոշ տեղեկութիւն կը պակսի։

*** «Թերեման» կ'ըսէ թէ Պուլկարները օսմանեան դիրքերուն դէմ իրենց ամրոցներու շինութիւնը ուսումնասիրելու համար, ոչնչած են ամրակոնել օսմանեան ամրութիւնները։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿ

«Ալեմարտ» կ'ըսէ թէ պատերազմական տուրքի երկայնաւորութեամբ երեք միլիոն ոսկիի փոխառութիւնը մեծ ընդունելութիւն գտած է տեղանաւորական շրջանակներու մէջ, որովհետեւ Հանրային պարտուց վարչութիւնը սկսած է կանոնաւորապէս գանձել պատերազմական տարեքերը։ Սեղմաւորական խմբակ մը այժմէն որոշուած է կէս միլիոն ոսկիի կանխավճար մը ընել ելմտական նախարարութեան։

*** Պէյթիաղ դրամատէրներու խմբակ մը առաջարկած է փոխառութիւն ընել օսմ. կառավարութեան։

*** Ամերիկեան էնթերպրայզ մը Թուրք. կառավարութենէն բերքերի և լուցկիի մենաշնորհը ուզած է, պատերազմէն վերջ դարձի սկսելու համար։ Այս էնթերպրայզ կ'ազակցի նաև Մարկոս աւետ։

ՌՈՒՄԷԼԻԻ ԻՍԼԱՄ ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐԸ

Բուսմելիէն եկած իսլամ գաղթականներու պատասխանի խնդրով զբաղող յանձնաժողովը երէկ ներքին գործոց Նախարարին նախագահութեան տակ նիստ գումարելով գաղթականները պատասխանելու մասին խորհրդակցութիւններ կատարեց։ Յանձնաժողով. որոշեց գաղթականներու համար քանի մը տարի պիտանէին մէջ 100 000 ոսկի գումար մը ծախսել և երկրագործական պանքային ալ 2ուկէս միլիոն ոսկիի չափ փոխառութիւն ընել տալ գաղթականներու։

ՍԽԱԼ ԼՈՒՐ ՄԸ

Բացարձակապէս կը հերքուի այն լուրը թէ օսմ. կառավարութիւնը մտադիր է նոր գանձատոմար հրատարակ հանել։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՊԱՇԱՆՋՈՒՄՆԵՐԸ

Հասնող վերջ աք Բարիզի կը հաղորդեն թէ Յունաստան Լոնտոնի Դեսպանախորհուրդին ծանուցած է թէ մինչեւ Բիզլոյս հրանդանը տարածուող բոլոր կղզիները կը պահանջէ, այսպէսով Գոլֆուի ելքանցքին տէր ելլելու համար։ Յունաստան այս պահանջումը ընդունուած է Երբեկ Հանձնաժողովի պատասխանէն՝ մասնաւորապէս Միջնադարի կղզի, մինչեւ Սերբիոյ Զինեալներու պատանդները՝ մասնաւոր Աւստրիա բաւական կերպով կը հակառակին, պատրաստակամ թէ հաղորդի ընդարձակումը ազնաւոյն պիտի բլլայ ապագայ Ալպանական պետութեան հարց։ Ալպանական կառավարութեան ատենագիր պէտ Բիլմայ պէյ, ինչպէս նաև Հանրային կրթութեան նախարարը Համ հասած են, Իտալական կառավարութեան հետ բանակցելու և Իտալիոյ պաշտպանութիւնը ստանալու համար, ուրկէ ուժեղ և ճշմարտապէս ազատ Ալպանիոյ մը կազմութեան մասին։

ՆԱԽԱՐԱՐԱՑ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

Երէկ, ժամը 3ին նախարարաց խորհուրդը նիստ գումարեց Բ. Դրան մէջ, և զբաղեցաւ մասնաւորապէս ելմտական ու տնտեսական խնդիրներով։

Կարգադրեցաւ Օսմ. դեսպանները հասած վերջին հեռագիրները, որոնց համաձայն Եւրոպա կը փափաքի որ խաղաղութիւնը կարելի եղածին չափ շուտով հաստատուի, և թէ նոյնիսկ պատրաստ է պահանջել հարկի ենթամ գործադրել պալքանեան զինակիցներուն վրայ պարտադրելու անոնց իր պայմանները։

Նոյնպէս կարգացուեցան ընդհ. հրամանատար Իզզէթ Փաշայի և պատուիրակ Հաքգը փաշայի հասած հեռագիրները։

ԳՆԱՐԱՏՊԻ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ՀՐԱՄԱՐՈՒՄԸ (՝)

«Ալեմարտ» կ'ըսէ թէ Բիւրքի քաղաքական շրջանակներուն մէջ դրոյց կը շրջի որ Գրարատպի թագաւորը, Եգիպտոս Ալպանիոյ կղզեալ մասին տերութեանց որոշումին ազդուելով, գահէն հրաժարած է։

Այս լուրը հաստատուած չէ, ո՛չ մէկ տեղէ։

ԳԻՒՂԱԽՈՒՄԲԵՐՈՒ ԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆԸ

Ներքին Գործոց նախարարութեան մէջ պատրաստուած է «Նէվամի Գանունը» անուն օրէնք մը որ նահիկներու կազմութեան և ասոնց վարչական կազմակերպութեան համար որոշ տրամադրութիւններ կը պարունակէ։

Այս օրէնքին համաձայն Մէհլիսը Իսարէներու անդամները տեղական ազդեցութեան բազմութեան քանակին հայուած և համեմատական կերպով պիտի բնորոշուի։ Գիւղերու պահպանները ալ օրէնքին որոշ տրամադրութիւններու ենթակայ պիտի ըլլան։

ՕՍՄ. ՎԻՐԱՒՈՐՆԵՐ

«Ալեմարտ» կ'ըսէ թէ ոչի գիշեր և երէկ առաւ Զաթալճէյն վիրաւորներ և հիւանդներ բերուեցան Պոլիս և զանազան հիւանդանոցներու մէջ դեռեւեցան։

ՕՍՄ. ՀԱՆԵՐԱՑԻՆ ՊԱՐՏՔԸ

Պոլսեանան պատերազմին պատճառով երեւան եկած անտեսական խնդիրները և մասնաւորապէս հանրային պարտքի խնդիրը ուսումնասիրելու համար ելեմտական նախարարութեան մէջ նիստ գումարող յանձնաժողովը երէկ իր պաշտօնը լրացուց։ Այս ասիթ տեղեկագիրը զրկուեցաւ Բ. Դրան, Նախարարաց Խորհրդի մէջ խորհրդակցութիւն կատարելու և վերադարձելէ վերջ, օսմ. պատուիրակները որոշելով ըստ այնմ տրուելիք հրամանները Բարիզ զրկուելու համար։

ՀԱՆԵՐԱՑԻ ԼՈՒՐԵՐ

Տաքերուն մասնաւորութեան ասիթ Բաղաքապետութիւնը նկատելով որ ճանները և մեծերը կրնան առաջիկայ հիւանդութիւնները ծաւալման պատճառ ըլլալ, որոշեց հրամանագիր մը պատրաստել զանոնք ջնջելու համար։

*** Իմրիէի կուսակալ Հալիլ պէյ դերիներուն մէջ կը գտնուի և Սոֆիա ապրուած է, ուր կը բնակի Սելանիա Բալսի մէջ։

*** Երէկ Ռուսական և գերմանական առաջին թարգմանները Բ. Դրան գալով վարչապետին հետ կարճաւոր անակցութիւններ ունեցան։

*** Հաճամապտ Նուսմ էֆ. երէկ ներքին, դատական և ելմտական նախարարներուն այցելեց։

*** Պատերազմական առանը երէկ կրկին զբաղեցաւ ներկայ կառավարութիւնը ստանալու լանգաղներուն դատավարութեամբ և անպարտ ոչնչակոչ դատական նախարարութեան քաղաքացիներէն ապասլան էֆ.ն։

*** Պատերազմ. Առեւանին յանձնուեցաւ Քէսթանայի հանի Թանէր օղլու Իլիաս, որ ամբաստանուած էր իր զինուոր փախչող։ Զերբակալուեցան նոյնպէս Նիազի և Տէմբրաս Մուսթաֆա էֆ ները, որոնք դրդիչ յայտարարութիւններ բրած էին։

*** Դայմիրտ, ղեկչի ըմպելի գործարանատէր հելլենական Բաբա Նիքոլա և Բոլիթիս 48 ժամուան մէջ Պոլսէն հեռանալու հրաման ստացան։

*** «Թերեման» կը գրէ թէ, երէկ առաւօտ պատերազմի դաշտէն «Քէմալբէյ» շոգենաւով 500ի մօտ հիւանդ զինուոր ժամանած է մայրաքաղաքս։

*** «Նովոյէ Վրեմիայի Պոլսոյ թղթակիրը տեղեկացուցած է իր թերթին թէ Յունաց Պատերազմական պատերազմի վերջին իրադարձութեանց ասիթ իր իրաւասութեան տակ գտնուած և Պուլկարներուն կողմէ գրաւուած վայրերու հոգեւորականներուն մասին տեսակցութիւն մը պիտի ունենայ Պուլկարիոյ Եքզարքին հետ։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՍԸՐ ԷՏՈՒԱՐՏ ԿՐԷՑԻ ԽԻՍ ԿԱՐԵՒՈՐ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Լոնտոն 7.— Երեսփ. ժողովին մէջ, Սըր Էտուարտ Կրէյ, ծովային բոյցի մասին հարցումի մը պատասխանելով, յայտարարեց թէ՝ անգլիացի ծովակալը հրամանգ ստացած է միւս տերութեանց մայրանաւերու հրամանատարներու հետ համաձայն գործել, ստիպելու համար Գորատազը Եւրոպայի օրէնքին հնազանդելու։ Բայց մինչեւ չեն ցոր անօրինութիւն ալ զորք ցամաք պիտի հանուի, և ալ ալ ամակոծութիւն պիտի կատարուի։ Սըր Էտուարտ Կրէյ աւելացուց թէ տերութիւնները որոշած են Ալպանիոյ ինքնավար կառավարութիւն մը ընել. քանի որ Ալպանացիք ուրոյն ցեղ մը կը կազմեն։

Ներկայ պատերազմը երկար տեսնէ ի վեր դադրած է ազատագրութեան կռիւ մըլլալէ։ Շքոտրայի դէմ Գորատազի գործողութիւնները աշխարհակալութեան պատերազմի մը հանգամանք ունին։ Հետեւաբար, տերութիւնները որոշած են որ ծովերոյթ և Շքոտրան Ալպանիոյ մասն, բայց Իրէք, Բրիզրէնա, Տէպրէ և Տիրաքոյ քաղաքներէն։

Այս կարգադրութեան հետեւանքով Սերպիոյ և Գորատազի մէջեւ բաժանելիք մեծ հողամաս մը կը մնայ։ Մենք այս ձեւ կը նկատենք իբր արդարացի և կը դատենք միջազգային դրութեան մասնակցելու, անոր օգնելու և զայն յարգելու պատրաստ բլլալու պարտաւորութիւնը (Բուսան ծափահարութիւն)։

— Հապա Գ. Բարթելմէնը։ Սոփոյն պէտք չէ մոռնալ զայն։

Այս բացագանչութեան վրայ անազարթար դէպի երկիր վերադառնալով, իշխանը իսկոյն չկուեցաւ, պահ մը բարեկամը տիրուհիին աչքերուն դիտաձիգին առակ մտոցած բլլալուն վրայ տմարեցաւ։

— Ո՞ւր է ուրեմն Գ. Բարթելմէնը, ըսաւ իր կարգին,

Այս հարցումը կ'ուզղուէր Փիրլոպային, որ դարմանական բացաւ իր խոյար աչքերը։

— Գ. Բարթելմէնը, ըսաւ, բայց եւ այնպէս չէմ տեսած։

— Ինչպէս, գոչեց Թորէրօ վրդոված։ Ուրեմն ան չէ՞ որ քիչ առաջեն։

— Բայց, սիրելի տէր, չտաւ Փիրլոպա հեռաձիգ զարմացած, եւ ոչ ասելիք ալ չունէի... կատարելապէս ոչնչա էի։

Այս անգամ տպլանար բլլալու կարգը Յան Սէպորին և Սէրվանթէսին էր։

— Ապրա՜ էիք։ Բայց այն ատեն ինչպէս կ'ըլլայ որ քիչ գնայ հոս, քնացած։

— Ձեզի կ'սպասէի։

— Գիտէիր ուրեմն որ պիտի գայի։

— Անշուշտ։

Փիրլոպա, Թորէրօ և Սէրվանթէս հեռաձիգ յարձակման զարմանքի մը մէջ մերձուած էին։ Ակնարեւ էր թէ կնոջուինէն բան մը չէին հասկնար։ Թորէրոյին հարցումները անհասկնալի կ'երեւնային Փիրլոպայի, եւ ասոր պատասխանները ա՛լ աւելի կը չի թեցնէին գարը փոխանակ լուսաբանելու։ Երկու ալ ոչաչի վրայ էին և փոխադարձաբար իրարու կը նայէին չլմարած աչքերով։

Թոլուկը միայն, այս անապատին անխօս հանդիսատեսը, անոյալ հանդարտութիւն մը կը պակէր։ Մնաց որ բոլորովին անշահախնդիր, անտարբեր բլլալ կը թուէր իր բոլորտիքը տնցած դաշնակներուն, և աչքերը տարտմութեան մէջ կորսուած, կը խորհէր ա՛նպիսի բաներու վրայ զոր ինք միայն գիտէր։

Սակայն Թորէրօ կը բացագանչէր.

— Ա՜հ, ասա՛ օրինակ բան, ա՛վ ըսած էր քեզի թէ ես պիտի գայի։

— Իլիանուէնին։

— Ո՞ր իլիանուէնին։

— Ձեմ գիտեր, բայց միտքերէն Փիրլոպա։ Իր անունը լրաւ ինձի։ Գիտեմ թէ ան բարի է և ինձմէ դեղցիկ։ Գիտեմ որ ինձի խոստացած էր իմացնել ձեզ զի թէ ճիշդ որ ժամանակին պիտի կրնայիք գալ տեսնել զիս անկամ դիտեմ որ խօսքը բանեց... քանի որ տեսա զուք հոս էք։ Իմ գիշատանս այս է։

— Տարօրինակ բան, մտքեր Յան Սէպորը երբեմն գէնքով մը։

— Այո՛, իրա՛ւ բաւ Սէրվանթէս։ Բայց ինձի կը թուի թէ, Յան Սէպոր, լաւ կ'ըլլայ որ անմիջապէս ելնենք ամենայն փութով։ Ցուրը գնանաք կատարելապէս հանգիստ հանդերձ կրնանք հրաժարիլ միւսներէն ետեւ մնալու։

— Այո, իրաւունք ունիս։ Թանկագին ժամանակ մը կը կորսնցնենք։ Բայց Փիրլոպան մեզի հետ առնելու խանմութիւն չիրեւիր քեզի։ Հոս մնալ թողուլ ալ խանմութիւն չէ։ Ո՞վ գիտէ ինչ կրնայ պատահիլ երբ ան ալ այցելուս զարգած բլլայ մեզի։

— Բայց, ուր իմ, ըսաւ Փիրլոպա չուս պարզելէն, ինչո՞ւ պիտի այս ասուր։ Այլ եւս հոս մարդ չկայ։

— Ասի՞ ինչպէս գիտէք, Փիրլոպա։

ՄԵԾ ԴԻՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ „ՄԱՆՉՈՒՄԻ"Ի ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

ՀԱՆՐ. ԳՈՐԾԱԿԱՑՈՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Մանչուքիի տեղեկագրութիւնն դիտողութիւն մը ապրեցուց համար ժողովրդի։ Հանրային Գործակատարութեան ընկերութիւնն մեռնելու ընկերութիւն մը կազմած է Էյրոպայի օրէնսդիր ընտրանիներուն հաւանութիւնները բաշխելով, կոս կոստանդնի թէ Պոլսոյ եւ թէ պատահարներն յանձնարարուած դասակարգ փոխանարգութիւնները, դասակարգ եւ զարգացման հնարավորութիւններ, ոլորտագրութիւնեան վերաբերեալ գոյ։ ծագութիւններ, թեմերթիւր եւ կալուածական տարբերութիւնը, գրամական փոխառութիւնեան եւ առեւտրական կալուածական մեքենագրութիւններ, մեռելոցներ քանդանքները, վանքատուներու պաշտամունքի ուսանողներու թիւնը թիւ։ մասնավորապես։

Դիմել Պաղ Ալի ճառաբերի «Մանչուքիի» խմբագրատան Հանրային Գործակատարութեան Ընկերութեան անունին Ս. Մարգիսեան էֆ.։

ԱՌՔԱՐ ՀԱՄԱՐ ՄԻԱՅՆ

ԿԱՐԵՒՈՐ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ԱՆՈՒՆ ՈՐ ԿՈՐՔՆՈՒՑՈՒՄ Է ԻՐ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՆՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ՈՐՈՆՑ ԿԸ ՏԱՒԱԳՐԻ ՈՒՆԿԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆՆ, ես պատրաստած եմ մի գեղ մը, որ կը բերէ ուրախութիւն և յոյս։ Ես ունիմ դեղաբոյր դարման մը անոնց համար որոնց ՀԻՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆԸ բուրվառին քայքայուած են դէպ անկումներու հետեւանքով կամ անոնց որ տարտամներու ազդեցութեան տակ։ Որպէս «ԱՄՐԻԹԱ» դարմանն ներիւք ես պատրաստ կը սեպեմ հետաքրքրութիւն տալ ամէն մէկ անկարող և ջղային մարդոց փորձել զայն բոլորովին ձրիաբար, և երջանկութիւն անոնց որոնք լսելեան կը տասապին։

Իմ դարմանս բարիք մը չէ ամենուն, ասոնցմէ ան կը վերականգնի առողջութիւնը և ոյժը, բայց մանաւանդ պիտանի է հոն ուր պէտք կայ զարգացնելու սեռական գործարանները, դարմանելով ամբողջ ազգային տիպէնը։ Ան ելիրարկուի մեծ յաջողութեամբ հոն ուր անկարողութիւնը ծագած է իրրև հետեւանք ոգեկոր, մեսմերիզմի, ինքնաբերաբար եկած է իրրև հետեւանք ալեկոծութեան, Քրիստոսի, սեռական լաւագանցութիւններու, ինչպէս նաև ուղեղի տեսակ մը տարաբնութիւններու որոնք դիտ կը պատճառեն սեռական կարողութեանը։ Սեռական և ջղային սխալներ վրայ գնալուներ ազդեցութիւն գործող դեղերու գործածութիւնը, մանաւանդ սարսափները, հայն։ Անոնցմէ շատերուն, որոնք թիւ ամբողջ կանոնաւոր կեանք կը վարեն։ բայց լսելիքներ կը տասանեն կարեկցութեան սիրտներէ, իմ դարմանս լուսով կուտայ այն երջանկութիւնը, որուն կը ձգտին ամբողջ բուռն կերպով։

«ԱՄՐԻԹԱՆ» պիտանի է ամէն տարիքի մարդոց համար։

«ԱՄՐԻԹԱՆ» ազատութիւն է ազատութիւն։

ԿԸ ԶՐԿՈՒԻ ԶՐԻԱԲԱՐ

Ան ուժ կուտայ տեսակցոյ գործարանները, որոնք երեսնի ներուն, նոր կենսականութեան մը համար։ Ան անհարիր նշաններ, որոնք երեսնի կուգան անկարգութեան հետեւանքով, բոլորովին կ'անհետանան։ Ի՞նչ որ ոյժ նեղութիւնի մը գլուխն մէջ, սեռական զուսն, առաջադիմութիւն կը ներշնչէ։ Ով որ յուսահատութեան մէջ կենած է, կրնայ գրել ինձ, կատարելագործ վասն ազատագրել ես դիպէ զրկիչ իրեն այն զարմանը որ նորէն ոյժ և կարողութիւն պիտի տար գեւեն իրեն։ Այլ զարմանին գործածութեան ընթերցումը 10ին 30 տարի տեւեցին։ Ով որ իրեն ցիմէ կրնայ գոհան ոյժով թէ լիովին երիտասարդացած պիտի դառնայ։ Ցնցում է մեզի հնարամիտ զարգացումի մը պիտի հանդիպի իմ կոգուս։ Ցնցում է մեզի հնարամիտ զարգացումի մը պիտի հանդիպի իմ կոգուս։ Ինձ ուզեցի ներիւաստարդացած պիտի դառնայ։ Ով որ իրեն ցիմէ կրնայ գոհան ոյժով թէ լիովին երիտասարդացած պիտի դառնայ։ Ցնցում է մեզի հնարամիտ զարգացումի մը պիտի հանդիպի իմ կոգուս։ Ցնցում է մեզի հնարամիտ զարգացումի մը պիտի հանդիպի իմ կոգուս։ Ինձ ուզեցի

դարմանելու համար։ Ես կը գրեմ ինքս ինձ «ԱՄՐԻԹԱ», եռամսեայ փոխարէն ծանրագոյն